

Onderwerp:

Paraplubestemmingsplan Archeologie gemeente Beekdaelen

Vergaderdatum:	23 april 2024	Registratienr:	Z/24/199470 354896
Portefeuillehouder:	H. Reijnders	Steller:	A. van Thoor J. Bindels

Aan de Raad

Voorstel:

1. In te stemmen met de Nota van zienswijzen.
2. Het paraplubestemmingsplan 'Archeologie gemeente Beekdaelen' gewijzigd vast te stellen.

Inleiding:

In 2007 heeft RAAP een archeologische verwachtings- en cultuurhistorische advieskaart opgesteld voor Parkstad Limburg gemeenten (Heerlen, Kerkrade, Brunssum, Landgraaf, Onderbanken, Voerendaal, Simpelveld en Nuth). In 2013 zijn de kaarten voor Onderbanken en Nuth geactualiseerd. In 2012 is voor de gemeente Schinnen door BAAC een archeologische inventarisatie, verwachtings- en beleidsadvieskaart voor de gemeente Schinnen vervaardigd. De huidige archeologische verwachtingskaarten zijn niet geharmoniseerd en niet geactualiseerd. De gemeente Beekdaelen heeft daarom bureau RAAP ingeschakeld om één archeologische verwachtings- en beleidskaart voor de gehele gemeente Beekdaelen op te stellen.

Het doel om te komen tot deze nieuwe archeologische verwachtings- en beleidskaart was:

- Het samenvoegen van de verwachtingskaarten van de oude gemeenten (Onderbanken, Nuth en Schinnen).
- Het actualiseren van de gegevens omtrent archeologische vindplaatsen, monumenten en onderzoeken.
- Het 'opschonen' van de gegevens over archeologische vindplaatsen.
- Het toevoegen van historische bebouwing zoals aangeduid op de gedetailleerde minuutplannen uit de periode 1815 -1832.
- Het formuleren van aanbevelingen ten aanzien van de verschillende verwachtingszones.

Het bureau RAAP heeft dit onderzoek uitgevoerd in nauw overleg met de regioarcheoloog, zowel inhoudelijk als procesmatig. Op 9 september heeft uw college en op 31 oktober 2023 heeft uw raad ingestemd met het onderzoeksrapport inclusief geactualiseerde archeologische verwachtings- en beleidskaart¹. Deze nieuwe archeologische verwachtings- en beleidskaart geeft inzicht in de verwachte aanwezigheid van archeologische resten in de gronden van het gemeentelijk grondgebied van Beekdaelen. In zijn algemeenheid wordt door de gemeente Beekdaelen gestreefd naar het behoud en beheer van archeologische waarden als bron van kennis en cultuurbeleving.

¹ Onderzoeksrapport RAAP Actualisatie archeologische verwachtings- en beleidskaart Beekdaelen, d.d. 12 september 2023

In de huidige ruimtelijke plannen (bestemmingsplannen, wijzigingsplannen, uitwerkingsplannen) van de gemeente Beekdaelen is het archeologische beleid verankerd door middel van diverse dubbelbestemmingen Waarde - Archeologie (afhankelijk van de archeologische waarden) met een daarbij behorende regeling. Echter deze dubbelbestemmingen zijn gebaseerd op de 'oude' archeologische verwachtings- en beleidskaarten van de betreffende voormalige gemeenten (Onderbanken, Nuth en Schinnen). Om de nieuwe archeologische verwachtings- en beleidskaart, zoals vastgesteld voor het grondgebied van de gemeente Beekdaelen van 'kracht' te laten zijn wordt door middel van een paraplubestemmingsplan 'Archeologie' voorzien in een actuele regeling voor de geldende ruimtelijke plannen. Daarmee wordt de verwachtingskaart juridisch bindend en vormt dit een toetsingskader voor de vergunningverlening.

Op 9 september 2023 heeft het college besloten om de archeologische verwachtings- en beleidskaart met bijhorende ondergrenzen te vertalen naar een paraplubestemmingsplan Archeologie. Deze opdracht heeft de gemeente uitgezet bij het bureau Pouderoyen-Tonnaer. Dit bureau heeft samen met de gemeente Beekdaelen en regioarcheoloog de vertaalslag gemaakt.

Een paraplubestemmingsplan is een bestemmingsplan waarbij het op dat moment geldende bestemmingsplannen na de herziening van kracht blijven. Bij dit soort plannen gaat het vaak om een kleine correctie of toevoeging van een bestemming of van een bepaling. Het onderhavige paraplubestemmingsplan grijpt alleen in op de dubbelbestemmingen Waarde - Archeologie. Het paraplubestemming heeft betrekking het gehele grondgebied van de gemeente Beekdaelen en op alle vigerende bestemmingsplannen.

Nota van zienswijzen

Het ontwerp paraplubestemmingsplan is op 1 december 2023 ter inzage gelegd. In deze periode heeft de gemeente 2 zienswijzen ontvangen. In de Nota van zienswijzen² is door de gemeente gereflecteerd op de ontvangen zienswijzen. Zij hebben niet geleid tot een wijziging van het voorliggende paraplubestemmingsplan.

Na gesprek met de rayonplanoloog is besloten om een aantal ambtelijke wijzigingen door te voeren in het paraplubestemmingsplan:

1. Waarde - Archeologie 1 t/m 6 zijn hernummerd zodat deze nummering in overeenstemming is met de waardecategorieën uit het RAAP-Rapport 6031 'Een archeologische verwachtingenbeleidskaart voor de gemeente Beekdaelen'. Dit betekent dat:
 - de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 6 de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 1 is geworden (artikel 4, was artikel 9);
 - de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 1 de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 2 is geworden (artikel 5, was artikel 4);
 - de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 2 de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 3 is geworden (artikel 6, was artikel 5);
 - de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 3 de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 4 is geworden (artikel 7, was artikel 6);
 - de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 4 de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 5 is geworden (artikel 8 was artikel 7);
 - de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 5 de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 6 is geworden (artikel 9, was artikel 8).

² Nota van zienswijzen - Paraplubestemmingsplan 'Archeologie Beekdaelen'

Inhoudelijk zijn de regels van de betreffende dubbelbestemmingen niet gewijzigd. De consequenties van deze henummering zijn tevens in de toelichting verwerkt.

2. Het toekennen van de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 5 (in het ontwerp 4) aan 'eilandjes' binnen de dubbelbestemming Waarde - Archeologie 4 (in het ontwerp 3) overeenkomstig de gemeentelijke archeologische verwachtings- en beleidskaart Beekdaelen.
3. Daarnaast wordt onderkend dat in het verleden diverse archeologische onderzoeken voor locaties binnen het gemeentelijk grondgebied zijn uitgevoerd op basis waarvan deze locaties niet, deels of volledig vrijgegeven zijn. De onderzochte locaties zijn middels een grijsraster op de gemeentelijke archeologische verwachtingenbeleidskaart Beekdaelen raster aangegeven. Deze onderzoeklocaties hebben in onderhavig paraplu-bestemmingsplan een dubbelbestemming Waarde - Archeologie gekregen. Bij concrete ontwikkelingen dan wel aanvragen waarbij bodemingrepen zullen plaatsvinden zal altijd vooraf advies worden aangevraagd bij de regio archeoloog. De regio archeoloog zal dan op basis van het reeds uitgevoerde archeologisch onderzoek beoordelen of nader archeologisch onderzoek al dan niet aan de orde is.
4. In de toelichting, hoofdstuk 3 planbeschrijving, is een relatie gelegd met historisch besef (aanleiding, verdrag van Valletta etc.) door het toevoegen van duiding op het omgevingsvergunningstelsel.

Aan welke global goals draagt dit voorstel bij?

Met dit voorstel wil de gemeente haar archeologische waarden behouden en versterken. Daarmee draagt dit voorstel bij aan 'Global Goal 11 - duurzame steden en gemeenschappen'.

Argumenten:

1. Behoud en bescherming van cultureel erfgoed is een kerntaak van de gemeente
Behoud en bescherming van cultureel erfgoed, waaronder archeologie valt, is een wettelijke kerntaak van de gemeente. Binnen dit domein bestaat in Beekdaelen een ongewenste ongelijkheid tussen grondgebied van Nuth, Schinnen en Onderbanken. Dit is niet efficiënt en niet te verantwoorden aan onze inwoners. Met de juridische verankering van de nieuwe archeologische verwachtings- en beleidskaart in het paraplubestemmingsplan Archeologie gemeente Beekdaelen wordt deze ongelijkheid binnen de gemeente opgeheven.

Het ontwerp paraplubestemmingsplan is nog voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet (1 januari 2024) in procedure gebracht. Daarmee gaat dit nieuwe paraplubestemmingsplan onderdeel uitmaken van ons Omgevingsplan en is de bescherming van de archeologische waarden in de gemeente Beekdaelen juridisch geborgd.

2. Het paraplubestemmingsplan wordt gewijzigd vastgesteld

De gemeente heeft 2 zienswijzen ontvangen. Deze hebben niet geleid tot een wijziging van het paraplubestemmingsplan 'Archeologie Beekdaelen. Wel is er besloten om een aantal ambtelijke wijzigingen door te voeren. Deze wijzigingen zijn tekstueel van aard en/of hebben een beperkte doorwerking.

Kanttekeningen en risico's:

Dit voorstel heeft het geen kanttekeningen en/of (financiële) risico's.

Financiën:

De kosten voor het opstellen van het paraplubestemmingsplan 'Archeologie gemeente Beekdaelen' zijn gedekt vanuit het budget Omgevingsplan FCL/ECL 722083006 38005.

Vervolgproces en communicatie

Na de vaststelling van het paraplubestemmingsplan door uw raad, wordt het paraplubestemmingsplan met bijbehorende stukken gedurende een periode van 6 weken voor eenieder ter inzage gelegd. De terinzagelegging wordt bekend gemaakt in het lokale blad 'Hallo Beekdaelen' en op mijnoverheid.nl. Na de beroepsperiode van 6 weken is het paraplubestemmingsplan onherroepelijk.

Bijlagen:

Bijlage 1: Onderzoeksrapport RAAP Actualisatie archeologische verwachtings- en beleidskaart Beekdaelen, d.d. 12 september 2023

Bijlage 2: Nota van zienswijzen - Paraplubestemmingsplan Archeologie gemeente Beekdaelen

Bijlage 2a: Paraplubestemmingsplan Archeologie gemeente Beekdaelen - Toelichting

Bijlage 2b: Paraplubestemmingsplan Archeologie gemeente Beekdaelen - Regels

Bijlage 2c: Paraplubestemmingsplan Archeologie gemeente Beekdaelen - Verbeelding

Bijlage 3: Raadsbesluit Vaststelling Paraplubestemmingsplan

Burgemeester en wethouders van Beekdaelen,

De secretaris,

De burgemeester,

Mevr. Mr. S.M.J. Troisfontaine

Dhr. ing. E. Geurts